

Abstrakt

Per- a polyfluorované alkylované látky (PFAS) jsou synteticky vyráběné sloučeniny, které jsou spojovány s negativními účinky na lidské zdraví a perzistenci v životním prostředí. Tato práce se zaměřuje na textilní oděvy ošetřené chemikáliemi PFAS a zkoumá potenciální environmentálně šetrnější alternativy. Bylo prokázáno, že chemikálie PFAS jsou stále dominantní na trhu s voděodolnými úpravami materiálu. Existuje přitom velké množství alternativ, které by pravděpodobně mohly se stejnou účinností PFAS nahradit, a být udržitelnější pro budoucí generace. Identifikace PFAS v textilních výrobcích je však pro spotřebitele obtížná, což komplikuje snahu vyhnout se těmto látkám při nákupu oděvů. Současné metody likvidace textilních oděvů ošetřených látkami PFAS, jako je skládkování a tepelná likvidace, se ukazují jako problematické a mohou být neefektivní při úplném odstranění těchto chemikálií. Problematika přítomnosti PFAS v oděvech představuje řadu výzev nejen z hlediska oběhového hospodářství, ale také z pohledu zajištění bezpečné likvidace těchto materiálů. Z této práce plyne doporučení nezbytného zákazu všech látek ze skupiny PFAS jakožto prvního kroku k řešení celé problematiky.

Klíčová slova: PFAS, perzistentní látky, mikropolutanty, textil, oděv, toxicita, outdoor